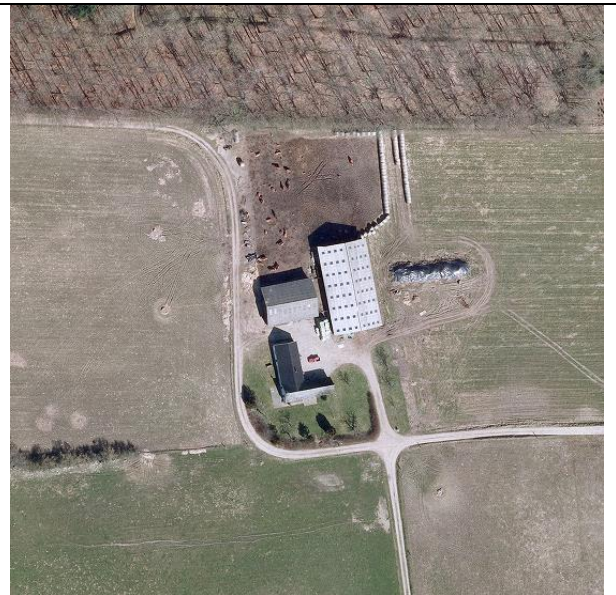

Miljøtilladelse

Udvidelse/lovliggørelse af husdyrproduktionen på Orevej 5, 4450 Jyderup

Miljøtilladelsen er givet til:
CVR-nummer: 71303152
Poul Erik Nielsen
Orevej 5
4450 Jyderup

Annonceringsdato: 15. maj 2012

Miljøtilladelse

Kalundborg Kommune tillader en produktion af 35 ammekøer med opdræt og 1 avlstyr svarende til 49,06 dyreenheder på Orevej 5, 4450 Jyderup

Tilladelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der er givet i forbindelse med ansøgningen, fremkommet ved sagsbehandlingen samt gældende vejledninger.

Tilladelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af virksomheden og en vurdering af virksomhedens miljøforhold.

Baggrund

Kalundborg Kommune modtog den 23. april 2008 ansøgning om udvidelse/lovliggørelse af husdyrproduktionen på ovennævnte ejendom. Virksomhedens grunddata fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Husdyrbrugets data.

Bedriftens adresse	Orevej 5, 4450 Jyderup
Ejendomsnummer	3260017037
Matrikelnumre	17 g, Halleby Ore By, Buerup m.fl.
Listebetegnelse	§ 10 - anlæg til produktion op til 75 DE
CVR-nummer	71303152
P-nummer	1002340019
CHR-nummer	80722
Ejer	Poul Erik Nielsen, Orevej 5, 4450 Jyderup

Ejendommens produktionstilladelse er på 20 ammekøer med opdræt svarende til 28,05 dyreenheder. Ved miljøtilsyn i 2008 blev det konstateret, at der var sket en udvidelse af dyreholdet udover den tilladte produktion. Ansøger har i forbindelse med tilladelsen ansøgt om lovliggørelse og udvidelse af produktionen.

Udvidelsen af produktionen sker i den eksisterende løsdriftsstald på ejendommen.

Udvidelsen af dyreholdet er omfattet af § 10 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af 4. december 2009.

Vilkår for miljøtilladelsen

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er oplyst i forbindelse med ansøgningen og som fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Derudover skal husdyrbruget leve op til den til enhver tid gældende lovgivning samt tilladelsen vilkår, der er listet herunder. Eventuelt ejerskifte eller ændringer i data skal meddeles til Kalundborg Kommune.

Generelle forhold

1. Husdyrbruget godkendes til et dyrehold på maksimalt 35 ammekøer med opdræt og 1 avlstyr svarende til 49,06 dyreenheder.

Husdyrbrugets anlæg

2. Opbevaring af kompostlignende husdyrgødning i markstak, skal placeres mindst 100 meter fra beboelse.
3. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.
4. Ansøger skal føre rapport over egenkontrol. Denne skal kunne fremvises ved tilsyn og som minimum indeholde:
 - a. Kvartalsvis aflæsning og registrering af vand- og elforbrug.
 - b. Registrering af dato og mængde for afhentning/bortskaffelse af farligt affald. Registrering gælder som minimum spildolie, kemikalie- og medicinrester.
 - c. Registrering af tidspunkter for etablering, udkørsel og ophør af markstak. Placering af markstak skal fremgå af kortbilag.
 - d. Registrering af afsatte gødningsmængder til tredjemand.
 - e. Kort med angivelse af græsningsarealer
5. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
6. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

<i>Mandag-fredag Kl. 7-18 (8 timer)</i>	<i>Alle dage Kl. 18-22 (1 time)</i>	<i>Alle dage Kl. 22-7 (½ time)</i>	<i>Alle dage Kl. 22-7</i>
<i>Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)</i>	<i>Lørdag Kl. 14-18 (4 timer)</i>		<i>Maksimal værdi</i>
	<i>Søn- og helligdage Kl. 7-18 (8 timer)</i>		
<i>55 dB(A)</i>	<i>45 dB(A)</i>	<i>40 dB(A)</i>	<i>55 dB(A)</i>

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

7. Virksomhedens medicinaffald, veterinære affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkomne og bortskaffes efter reglerne om ikke-genanvendeligt farligt affald og klinisk risikoaffald i kommunens regulativ for erhvervsaffald.
8. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Husdyrbrugets arealer

9. Markstakke må ikke placeres nærmere end 50 meter fra naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Disse områder fremgår at kortbilag 2.
10. Udbringning af dybstrøelse skal ske med efterfølgende nedbringning inden for 6 timer, for at mindske ammoniakemissionen.
11. Der skal ved tilsyn kunne fremvises mark- og gødningsplaner for de seneste 5 år som dokumentation for de anvendte udbringningsarealer, sædskifte og gødningsfordeling.
12. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning eller anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer med et fosforindhold svarende til hvad der bliver fjernet med afgrøderne (24,7 kg P/ha).

Øvrige bestemmelser

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra miljøtilladelsens datering. Det vil sige, at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.

Hvis miljøtilladelsen ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud, og den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, bortfalder. Naturlige produktionsudsving betragtes i den sammenhæng ikke som kontinuitetsbrud.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser og hvis disse regler måtte være skærpende i forhold til denne tilladelse.

Driften af arealerne må ikke ændres på en måde, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, uden kommunalbestyrelsens forudgående tilladelse af ændringen.

Der gøres desuden opmærksom på Husdyrgodkendelseslovens § 52. Heraf fremgår, at den ansvarlige for forhold eller indretninger, der kan give anledning til forurening, straks skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer fare herfor.

Afgørelsen er ikke afhængig af ejendommens ejerforhold, og en eventuel anden ejer er forpligtet af afgørelsen.

Kommunen skal endvidere gøre opmærksom på, at det er ansøgers ansvar at indhente eventuelle dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning.

Offentlighedsfaser

I perioden 16. april 2012 til 7. maj 2012 sendte Kalundborg Kommune et udkast til miljøtilladelse hos relevante parter.

Der indkom ikke bemærkninger i forbindelse med høringen.

Klagevejledning

Afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. husdyrgodkendelseslovens § 76, stk. 1. Klagefristen er 4 uger fra afgørelsen offentliggøres, jf. § 79, stk. 1.

Tilladelsen vil blive offentliggjort i den husstandsomdelte ugeavis for Kalundborg i uge 20 og Kalundborg Kommunes hjemmeside den 15. maj 2012. Klager skal indgives skriftligt og skal sendes til Kalundborg Kommune, så vidt muligt elektronisk på: plan.byg.miljo@kalundborg.dk. Klagefristen er senest den 12. juni 2012.

Kommunen giver ansøger besked, hvis der indkommer klager over afgørelsen og sender klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet efter klagefristens udløb.

Kommunens afgørelser kan jævnfør husdyrgodkendelseslovens § 84 påklages af afgørelsens adressat, miljøministeren, og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt Sundhedsstyrelsen. Endvidere er en række foreninger og organisationer klageberettigede jævnfør husdyrgodkendelseslovens § 85 - § 87.

Det skal bemærkes, at et projekt godt kan igangsættes, selvom der klages over afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet tillægger klagen opsættende virkning for projektet. Dette sker på ansøgers egen regning og risiko. Det følger af § 81, stk. 1., at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse, godkendelse eller dispensation efter loven.

En tilladelse, der indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier, jf. husdyrgodkendelseslovens § 27, stk. 1, nr. 3, eller vilkår om placering af gyllebeholdere, jf. husdyrgodkendelseslovens § 27, stk. 2, har dog opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter endelig afgørelse, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

Husdyrgodkendelseslovens retningslinjer for klage og søgsmål vedlægges.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Kalundborg Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Tilladelsen er udarbejdet af

Frederik Weinreich

Agronom

Direkte: 59 53 52 27

Email: frederik.weinreich@kalundborg.dk

Vedlagt er:

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Uddrag fra Husdyr godkendelsesloven vedr. klage og søgsmål

Kopi af miljøtilladelsen er sendt til følgende:

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2, 4180 Sorø, E-mail: sjl@sst.dk

Danmarks Naturfredningsforening (DN), Masnedøgade 20, 2100 København Ø E-mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Kalundborg afdeling, E-mail: kalundborg@dn.dk

Friluftsrådet ved Caroline Seehusen, Buerupvej 4, 4450 Jyderup, E-mail: kuca@mail.tele.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
og lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Lokalafdelingen af Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: mkh@ka-net.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, E-mail: natur@dof.dk

Lokalafdelingen af Dansk Ornitologisk Forening, E-mail: kalundborg@dof.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, E-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Naturstyrelsen Haraldsgade 53, 2100 København Ø, E-mail: nst@nst.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1651 København V, E-mail: ae@aeraadet.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark ved Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup

E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 København K, E-mail: fbr@fbr.dk

Uddrag fra Husdyrgodkendelsesloven vedr. klage og søgsmål

Kapitel 7

Klage og søgsmål

§ 76. Medmindre andet fremgår af lovens bestemmelser, jf. dog § 78, kan kommunalbestyrelsens afgørelser og beslutninger efter loven eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, påklages til det Miljøklagenævn, der er nedsat i henhold til lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 2. Tilsvarende gælder for afgørelser truffet af miljøministeren i medfør af § 65 og afgørelser truffet af miljøministeren i medfør af §§ 50, 51 og 53 i sager, hvor ministeren har besluttet at overtage kommunalbestyrelsens beføjelser i medfør af § 65.

§ 77. § 102, § 104, stk. 1 og 2, og §§ 105, 106 og 109 i lov om miljøbeskyttelse finder tilsvarende anvendelse ved Miljøklagenævnets behandling af sager efter § 76.

Stk. 2. Klage til Miljøklagenævnet indgives skriftligt af de klageberettigede efter §§ 84-87 til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om klagenævnets sammensætning og virksomhed ved behandlingen af sager i henhold til denne lov.

§ 78. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser, der enkeltvis er af mindre betydning for beskyttelsen af natur, miljø og landskab, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 79. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen eller beslutningen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

§ 80. En klage over et påbud eller forbud efter § 39 eller § 42 eller over en afgørelse efter § 50 eller § 51 har opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 2. En klage over et påbud eller et forbud, jf. § 39 eller § 42, som kommunalbestyrelsen har besluttet skal efterkommes straks, jf. § 59, har dog ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 3. Miljøklagenævnet kan beslutte, at en klage over et påbud eller forbud, jf. § 39 eller § 42, skal have opsættende virkning, uanset at kommunalbestyrelsen har besluttet, at en klage ikke skal have opsættende virkning, jf. § 59, stk. 2.

§ 81. En klage over en tilladelse efter § 10, godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 indebærer ingen begrænsninger i Miljøklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve en påklaget tilladelse, godkendelse eller dispensation.

Stk. 3. En tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12, der indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. En klage over tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 eller § 12, der indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, har opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

§ 82. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at visse tilladelser eller godkendelser ikke må udnyttes inden for klagefristen, og at en klage skal have opsættende virkning.

§ 83. Når klage indgives til kommunalbestyrelsen, underretter kommunalbestyrelsen straks adressaten for den afgørelse, der klages over, om klagen.

§ 84. Kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages af

- 1) afgørelsens adressat,
- 2) miljøministeren og
- 3) enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Stk. 2. Miljøministerens afgørelser kan påklages af

- 1) afgørelsens adressat og
- 2) enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Stk. 3. Sundhedsstyrelsen kan påklage afgørelser efter kapitel 3. Sundhedsstyrelsen kan endvidere tillægges klageret i regler, der udstedes i medfør af loven.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser efter loven kan påklages af bestemte myndigheder i andre lande.

§ 85. Danmarks Fiskeriforening kan påklage kommunalbestyrelsens og miljøministerens afgørelser efter bestemmelserne i kapitel 3, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb, søer eller havet.

Stk. 2. Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark kan påklage kommunalbestyrelsens og miljøministerens afgørelser efter bestemmelserne i kapitel 3, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb og søer.

Stk. 3. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kan påklage kommunalbestyrelsens og miljøministerens afgørelser, når væsentlige beskæftigelsesmæssige interesser er berørt.

Stk. 4. Forbrugerrådet kan påklage kommunalbestyrelsens og miljøministerens afgørelser i det omfang, de er væsentlige og principielle.

§ 86. Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 61.

Stk. 2. Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 61, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

§ 87. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser truffet med hjemmel i bestemmelserne i kapitel 3.

Stk. 2. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser truffet med hjemmel i bestemmelserne i kapitel 3, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

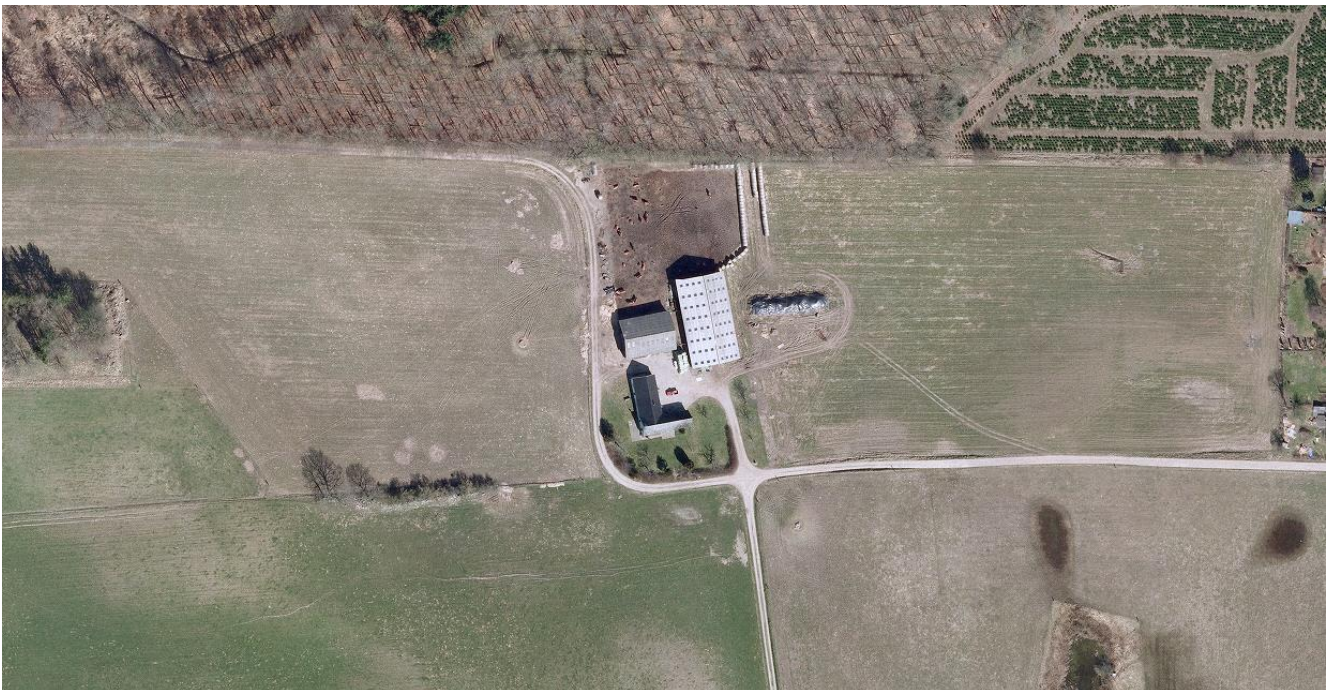
§ 88. Miljøklagenævnet kan til efterprøvelse af klageberettigelsen forlange, at foreningen eller organisationen fremsender vedtægterne.

§ 89. En afgørelse i en klagesag skal indeholde en frist for afgørelsens efterkommelse. Når der foreligger særlige forhold, kan det dog bestemmes, at afgørelsen skal efterkommes straks.

§ 90. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Udvidelse/lovliggørelse af husdyrproduktionen på Orevej 5, 4450 Jyderup

Resumé

Tilladelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger der er givet i forbindelse med ansøgningen, samt gældende vejledninger og oplysninger der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Kalundborg Kommune finder, at ammekobesætningen på Orevej 5, 4450 Jyderup kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde.

Beskrivelse af projekt

Husdyrbruget ønskes udvidet fra 20 ammekøer med opdræt svarende til 28,05 dyreenheder til 35 ammekøer med opdræt svarende til 49,06 dyreenheder.

I forbindelse med projektet anvendes den eksisterende staldbygning på ejendommen.

Til ejendommen hører 21,47 ha ejede og forpagtede arealer, hvoraf 7,95 ha er udbringningsareal mens resten er udlagt med MVJ-aftaler. Derudover er der redegjort for ca. 46 ha eksten-sivt græsningsareal.

Der ønskes mulighed for at en del af husdyrgødningen kan overføres til tredjemandsarealer. For nærmere beskrivelse og vurdering af husdyrbrugets udbringningsarealer henvises til kapitel 3.

Påvirkning af omgivelserne

Husdyrbruget lever op til anvendelse af de bedste teknikker (BAT).

Det er beregnet at husdyrbruget lever op til husdyrgodkendelseslovens krav til lugtpåvirkning af naboer, ammoniakemission og udvaskning af næringsstoffer.

Med de stillede vilkår vurderer kommunen, at husdyrbruget ikke medfører væsentlige påvirkninger af omgivelserne i forhold til transport, lys, støj, støv, skadedyr, affald mv.

Indholdsfortegnelse

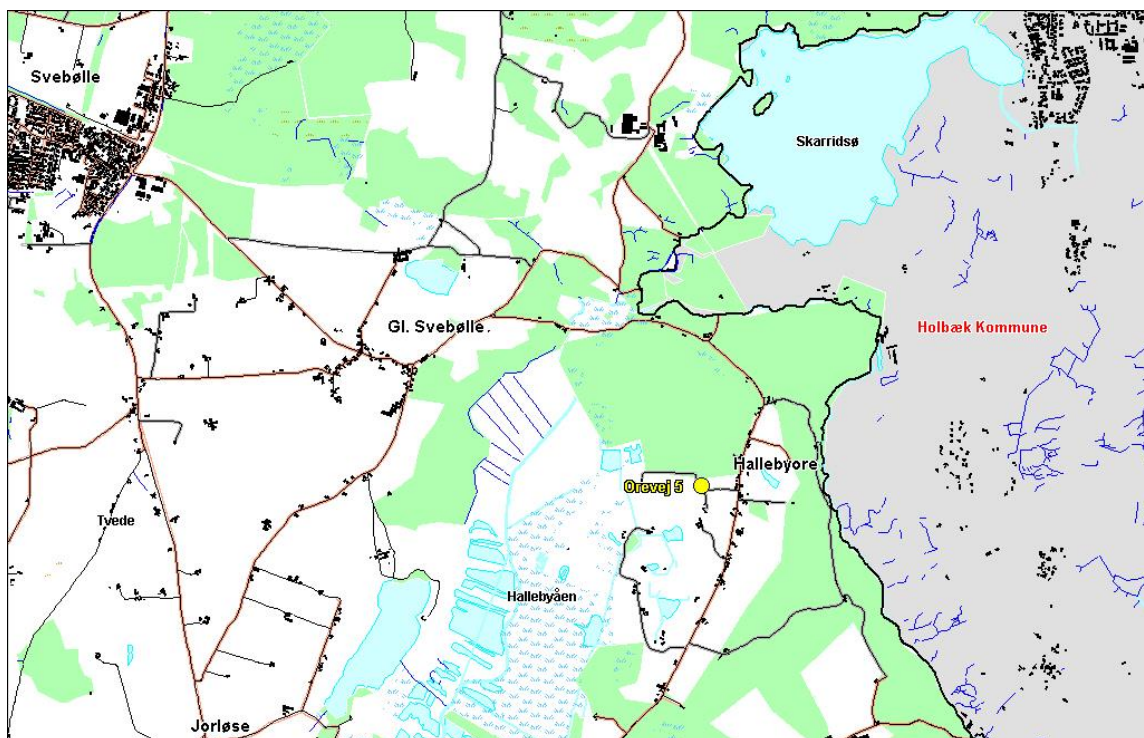
1 Grundforhold	4
1.1 Husdyrbrugets lokalisering og planforhold	4
1.1.1 Varetagelse af de landskabelige værdier	5
1.2 Produktion og gennemførelse	5
1.3 Biaktiviteter	6
2 Husdyrbruget anlæg	7
2.1 Indretning af anlægget	7
2.2 Gødningsproduktion og -håndtering	7
2.3 Anlæggets ammoniakemission	8
2.4 Anlæggets lugtemission	12
2.5 Anlæggets anvendelse af BAT	13
3 Husdyrbruget arealer	16
3.1 Lokalisering af udbringningsarealer	16
3.1.1 Lokalisering i forhold til naturområder	18
3.2 Drift af husdyrbrugets arealer	21
3.2.1 Sædskifte	22
3.3 Gødningshåndtering	22
3.4 Udvaskning fra husdyrbrugets arealer	23
3.4.1 Fosfor	23
3.4.2 Nitrat	24
3.4.3 Udvaskning i forhold til habitatområder	25
4 Høring	29
5 Bilagsoversigt	30

1 Grundforhold

Indledningsvis gennemgås husdyrbruges lokalisering, den ønskede produktion og gennemførelse af projektet.

1.1 Husdyrbrugets lokalisering og planforhold

Husdyrbrugets anlæg ligger ved Hallebyøre ca. 2 km syd for Skarridsø, jf. oversigtskortet i figur 1.1, hvor lokaliseringen af ejendommens anlæg er markeret.

Figur 1.1: Lokalisering af husdyrbrugets anlæg.

Anlæggets placering i forhold til de i Husdyrgodkendelseslovens kapitel 2 listede afstandskrav er angivet i tabel 1.1.

Tabel 1.1: Afstande fra anlæg til de i kapitel 2 listede afstandskrav

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jævnfør kapitel 2 i husdyrloven
Nabobeboelse	165 meter	50 meter
Byzone/område udlagt til boligformål	3.500 meter	50 meter
Ikke almene vandforsyningsanlæg	> 50 meter	25 meter
Almene Vandforsyningsanlæg	> 50 meter	50 meter
Vandløb, dræn og søer*	> 15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	30 meter	15 meter
Levnedmiddelvirksomhed	> 300 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom**	13 meter	15 meter
Naboskel	45 meter	30 meter
§ 7 natur	> 300 meter	300 meter

* Det er ejers ansvar, at nyanlæg placeres mere en 15 meter fra dræn eller at eventuelle dræn rørlægges.

** Afstandskravet gælder kun ved etablering af et anlæg og ikke ved udvidelse i eksisterende anlæg.

For nærmere beskrivelse og vurdering af husdyrbrugets anlæg henvises til kapitel 2.

Vurdering og vilkår

Husdyrbrugets anlæg overholder afstandskravene i Husdyrgodkendelseslovens kapitel 2. For vurdering af miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer henvises til kapitel 2 og 3.

Kommunen finder det væsentligt, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt tilladelsens vilkår. Eventuelt ejerskifte eller ændringer i data skal meddeles til tilsynsmyndigheden.

1.1.1 Varetagelse af de landskabelige værdier

Anlægget ligger kuperet område, der i Kommuneplanen er udpeget til Beskyttelsesområde. Desuden er anlægget beliggende i Særlig Følsomme Landbrugsområder, Større Uforstyrret Landskab og Råstofinteresseområde. Området indeholder værdifulde naturområder, bevaringsværdige landskaber og kulturhistoriske værdier. Endvidere fremgår det, at ejendommen er ligger i et område, hvor skovrejsning er uønsket.

Anlægget ligger ca. 300 meter fra nærmeste Natura 2000 områder og i en afstand af 1.000 meter fra anlægget ligger en række naturområder, hvoraf flere danner udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder.

Nærmeste beskyttede vandløb er et privat vandløb, der ligger ca. 75 meter nord for ejendommen.

Derudover ligger der inden for 1.000 meter af anlægget 5 fortidsminder. Alle fortidsminder ligger mere end 100 meter fra anlægget.

Ejendommen ligger uden for alle byggebeskyttelseslinjer med undtagelse af "skovbyggelinjen", der dog ikke gælder for landbrugsbygninger.

Vurdering og vilkår

I forbindelse med kommunens udarbejdelse af miljøtilladelsen er der foretaget en besigtigelse af landskabet omkring ejendommen.

I det konkrete projekt sker udvidelsen uden opførelse af nye bygninger/opbevaringsanlæg. Det er kommunens vurdering, at ejendommens bygninger ligger trykket ned i bakkerne op mod Hejrebjerg Skov og dermed ikke fremstår markante i landskabsbilledet. Kalundborg Kommune vurderer derfor, at der ikke vil være behov for at stille vilkår i forhold til de landskabelige værdier.

Inden for 1.000 meter af anlægget ligger en række § 3-områder samt det internationale naturbeskyttelsesområde "Åmosen, Tissø, Halleby Å og Flasken". Selve anlægget ligger ikke inden for disse områder, hvorfor anlægget vurderes ikke at have en fysisk påvirkning af naturområderne. Den miljømæssige påvirkning af naturområderne behandles i afsnit 2.3 og 3.1.1.

1.2 Produktion og gennemførelse

Der er ikke tidligere meddelt miljøtilladelse af husdyrbruget efter husdyrgodkendelsesloven. Den nuværende og ansøgte produktion er angivet i tabel 1.2 og 1.3.

Table 1.2: Husdyrbrugets nuværende produktion.

Husdyrart	Antal	Alder (mdr.)		DE
		Indgang	Udgang	
Ammekøer, over 600 kg	20	-	-	14,29
Opdræt, tung race	5	0	6	1,35
Opdræt, tung race	15	6	27	7,50
Tyrekalve, tung race	10	40 kg	220 kg	1,18
Ungtyre, tung race	10	220 kg	500 kg	3,18
Avlstyr, over 600 kg	1	-	-	0,56
DE i alt				28,05

Table 1.3: Husdyrbrugets ansøgte produktion.

Husdyrart	Antal	Alder (mdr.)		DE
		Indgang	Udgang	
Ammekøer, over 600 kg	35	-	-	25,00
Opdræt, tung race	8	0	6	2,16
Opdræt, tung race	27	6	27	13,50
Tyrekalve, tung race	18	40 kg	220 kg	2,12
Ungtyre, tung race	18	220 kg	500 kg	5,73
Avlstyr, over 600 kg	1	-	-	0,56
DE i alt				49,06

Ansøger har oplyst, at ammekøer, kalve og opdræt over 6 måneder ca. er på græs 7 måneder om året på de ekstensive græsningsarealer, mens ungtyre opfedes på stald. Ungtyre sendes til slagting ved ca. 500 kg. Der indkøbes ikke tyrekalve til opfodning.

Tilladelsen er taget i anvendelse. Ved miljøtilsyn på ejendommen den 19. maj 2008 bestod dyreholdet af 24 ammekøer, 35 kvier og 22 handyr.

Vurdering og vilkår

Følgende vilkår vil blive fastsat i miljøtilladelsen:

- *Husdyrbruget godkendes til et dyrehold på maksimalt 35 ammekøer med opdræt og 1 avlstyr svarende til 49,06 dyreenheder.*

1.3 Biaktiviteter

Det er i ansøgningsmaterialet ikke oplyst nogen biaktiviteter på husdyrbruget.

2 Husdyrbruget anlæg

Dette kapitel omhandler anlæggets indretning og drift samt en beskrivelse af anlæggets påvirkning af det omkringliggende miljø.

2.1 Indretning af anlægget

Udvidelsen sker i det eksisterende anlæg på ejendommen.

Ejendommens bebyggede areal er på ca. 1.170 m². Heraf anvendes ca. 900 m² som erhvervsareal herunder ca. 630 m² til stald. Ladebygningen anvendes til foderopbevaring, maskinhus og lignende. Placeringen af de enkelte bygninger fremgår af oversigtstegningen i figur 2.1.

Figur 2.1: Oversigtsstegning over husdyrbruget bygninger.

Alle dyrene går i den staldbygning, der fremgår af figur 2.1. Hele stalden er indrettet til dybstrøelse.

Vurdering og vilkår

De miljømæssige konsekvensberegninger af udvidelsen er foretaget på baggrund den oplyste placering og indretning stalden. Det vurderes, at dybstrøelse er det mest udbredte og anerkendte staldsystem til ammekøer med opdræt.

2.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Gødningen består udelukkende af dybstrøelse. I efteråret køres hele dybstrøelsensmåttene i stalden ud og lægges i overdækket markstak ved den mark, hvor dybstrøelsen skal spredes på det efterfølgende forår. Der etableres en ny dybstrøelsesmåtte i stalden og alt kvæget går hele vinteren på dybstrøelsen. Når kvæget sendes på græs i foråret benyttes kun ca. halvdelen af staldarealet. Arealet, hvor dybstrøelsen ikke benyttes bliver liggende i hele sommerhalvåret, men overdækkes med plastik, indtil det køres ud i overdækket markstak i efteråret.

Husdyrbrugets gødningsproduktion er opgjort i tabel 2.1. Den producerede gødningsmængde er beregnet ud fra Landbrugets Byggeblad nr.: 95.03-03.

Tabel 2.1: Husdyrbrugets gødningsproduktion.

Dyreart	Antal	Gødningstype	Norm (t/dyr)	Dybstrøelse
Ammekøer (> 600 kg)	35	Dybstrøelse	4,19*	149 tons
Småkalve (0-6 mdr.)	8	Dybstrøelse	0,78*	4 tons
Kvier (6-27 mdr.)	27	Dybstrøelse	2,42*	66 tons
Tyrekalve (0-6 mdr.)	18	Dybstrøelse	0,40*	7 tons
Ungtyre (220-500 kg)	18	Dybstrøelse	3,31**	60 tons
Avlstyr (> 600 kg)	1	Dybstrøelse	4,19*	4 tons
Samlet dybstrøelse				290 tons

* Normen modregnet at dyrene går på ekstensivt græs 7 måneder om året.

** Normen på 2,55 t/dyr/år er ganget med en faktor 1,3 da afgangsvægten er 500 kg mod en norm på 440 kg.

Vurdering og vilkår

Hvis kompostlignende husdyrgødning lægges i markstak skal det foregå jævnt før retningslinjerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning". For at undgå nabogener, stilles der ved brug af markstak skærpet vilkår om, at markstakken skal placeres mindst 100 meter fra beboelse. Gødning fra kvægstalde kan kun kaldes kompostlignende, såfremt gødningen/dybstrøelsen har ligget 3-4 måneder i stalden eller lignende oplagsplads, f.eks. plansilo og gennemgået en komposteringsproces.

Med henblik på at mindske nabogenerne ved opbevaring af dybstrøelse i markstak vurderer kommunen at markstakken skal placeres mindst 100 meter fra nabobeboelse.

Følgende vilkår vil blive fastsat i miljøtilladelsen:

- Opbevaring af kompostlignende husdyrgødning i markstak, skal placeres mindst 100 meter fra beboelse.

Som bemærkning til tilladelsens vilkår kan det tilføjes, at indretningen af husdyrbrugets opbevaringsanlæg skal ske i overensstemmelse med reglerne i en enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

2.3 Anlæggets ammoniakemission

Husdyrbrugets anlægs tab af ammoniak til omgivelser beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning. En opgørelse af anlæggets emission fremgår af tabel 2.2.

Tabel 2.2: Oversigt over husdyrbrugets ammoniakemission.

Kilde	Emission før	Emission efter
Samlet ammoniakemission	97 kg N/år	171 kg N/år

Anlægget ligger mere end 1.000 meter fra naturområder, der er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7.

Anlægget ligger ca. 300 meter øst for Natura 200 område nr. 157, hvori der indgår habitatområde nr. 138: Åmose, Tissø, Halleby Å og Flasken og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 100: Tissø, Lille Åmose og Hallenslev Mose.

Anlægget ligger ca. 800 meter vest for Natura 200 område nr. 156, hvori der indgår habitat-område nr. 137: Store Åmose, Skarre Sø og Bregninge Å.

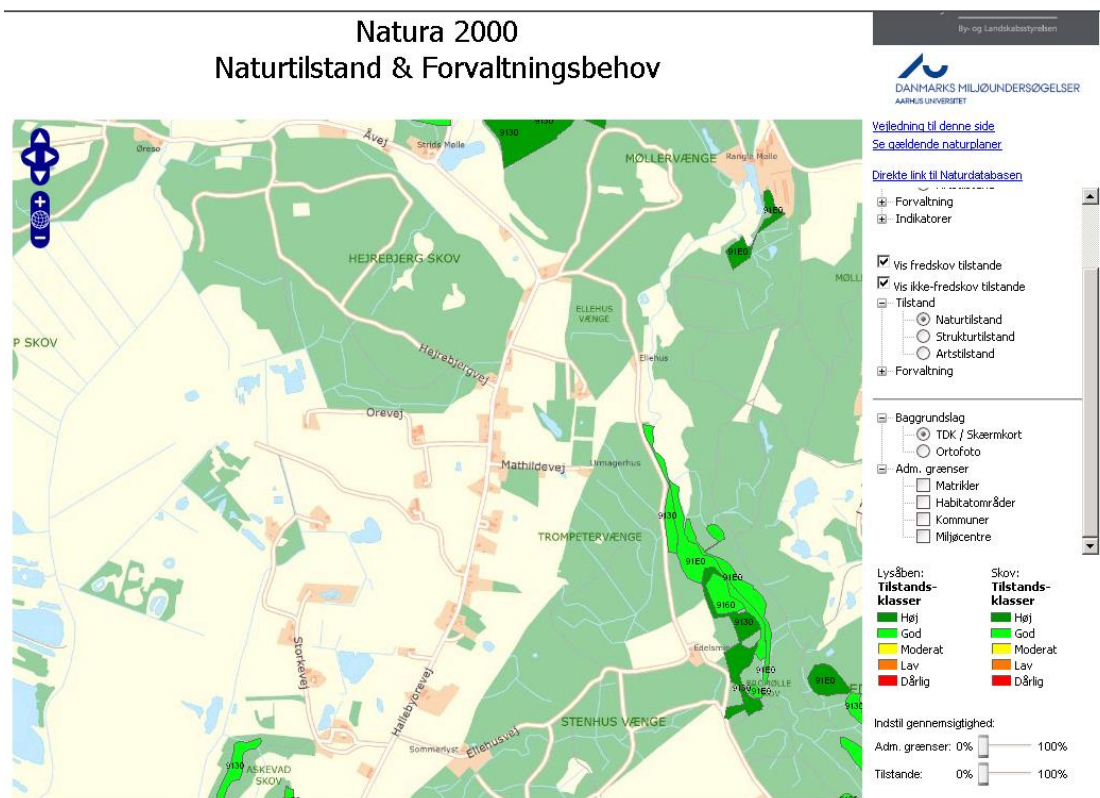
Inden for en afstand af 1.000 meter fra anlægget ligger en række naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Disse er listet i tabel 2.3 og fremgår af kortbilag 1.

Tabel 2.3: Naturområder inden for 1.000 meter af ejendommens anlæg.

Naturtype	Bufferzone I (0-300 m)	Bufferzone II (300-1.000 m)
Søer	1	3
Moser	0	3
Enge	0	3
Mose/eng/sø	0	2

Ingen af naturområderne i tabel 2.3 er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne.

Der ligger dog en stribe af habitatskove ca. 800 vest for anlægget, som er dels af Naturtypen 9130 Bøgskov på muldbund og 91EO Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld. Derudover ligger Hejrebjerg Skov ca. 60 meter nord for anlægget. Skovområdet er af Miljøstyrelsen udpeget som potentiel kategori 3 natur i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 4. Skovene fremgår af figur 2.2.

Figur 2.2: Habitatnaturtyper omkring ejendommen.

Vurdering og vilkår

I henhold til tabel 2.2 medfører udvidelsen en stigning i ammoniaktabet fra anlægget på 74 kg N/år. En del af anlæggets ammoniaktab afsættes i nærheden af anlægget mens resten bidrager til baggrundsbelastningen. Ifølge Danmarks Miljøundersøgelser vil hovedparten af den lo-

kale ammoniakdeposition ske inden for 1.000 meter af kilden (anlægget) og det generelle beskyttelsesniveau i husdyrgodkendelsesloven er defineret for bufferzone I og bufferzone II.

Naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7

Ifølge Danmarks Miljøundersøgelser vil hovedparten af den lokale ammoniakdeposition ske inden for 1.000 meter af kilden (anlægget) og det generelle beskyttelsesniveau i husdyrgodkendelsesloven er defineret for bufferzone I og bufferzone II.

I bufferzone I må der ikke etableres husdyrbrug og ved udvidelse eller ændring af husdyrbrug må påvirkningen fra anlæggets ammoniakemission til et naturområde omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 ikke øges i forhold til nudriften.

I bufferzone II er den accepterede merbelastning fra anlægget på et naturområde omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 afhængig af den kumulative effekt fra andre ejendomme over 75 dyreenheder, der ligger inden for en afstand af 1.000 meter fra anlægget og det pågældende naturområde. Afskæringskriteriet er en merbelastning på 0,7 kg N/ha/år ved ingen andre brug, 0,5 N/ha/år ved 1 andet brug og 0,3 N/ha/år ved 2 eller flere andre brug.

Der ligger i det konkrete tilfælde ingen naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 inden for 1.000 meter af anlægget. Det vurderes derfor, at husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveau er opfyldt.

Påvirkning af § 3 naturområder

I henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 kan kommunen i særlige tilfælde inddrage andre særligt kvælstofsårbare naturområder både inden for de 1.000 meter af anlægget og længere væk, hvis det vurderes, at projektet har en væsentlig indvirkning på det konkrete naturområde. I godkendelsesbekendtgørelsen er der defineret en række afskæringskriterier, der i givet fald skal gælde for disse naturområder. Kun undtagelsesvis kan der anvendes et skærpet beskyttelsesniveau, hvis kommunen vurderer, at der med beskyttelsesniveauet i loven ikke opnås tilstrækkelig beskyttelse af et naturområde. I denne vurdering skal naturområdets påvirkning fra overfladeafstrømning fra tilstødende markarealer ligeledes indtages.

For søer og vandløb spiller afsætning fra luften generelt en ringe rolle, primært fordi søer og vandløb ofte har en lille overflade og en mindre ruhed. Derudover modtager de ofte betydelige mængder kvælstof fra overfladeafstrømning, dræn og direkte udløb. Dette er specielt tilfældet for søer, der ligger i et landbrugsområde. Kalundborg Kommune vurderer derfor, at de omkringliggende søer og vandhuller ikke bliver væsentligt påvirket af ammoniakemissionen fra ejendommens anlæg. Ammoniakdepositionen er derfor kun beregnet til de øvrige relevante § 3-områder i nærheden af ejendommens anlæg. Beregningsresultatet fremgår af tabel 2.4. I beregningerne er der taget udgangspunkt i at markstakken opbevares i umiddelbart tilknytning til husdyrbrugets anlæg. Markstakkens placering på arealerne vurderes endvidere i afsnit 3.1.1.

Tabel 2.4: Beregning af depositionen af ammoniak i naturområder inden for 1.000 meter af anlægget.

Nummer	Naturtype	Bot-score 2006	Afstand fra anlæg	Vindretning	Mer-Deposition*	Samlet Deposition*
1	Skov	-	60 meter	180 grader	0,9	2,0

* depositioner er angivet i kg N/ha/år

Naturområder i bufferzone I

Der ligger en enkelt sø i bufferzone I, hvortil afsætningen som nævnt ovenfor ikke vurderes at have væsentlig indvirkning.

Derudover ligger Hejrebjerg Skov ca. 60 meter nord for ejendommen. I henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 skal kommunen vurdere påvirkningen af ammoniakfølsomme skovområder. Jævnfør bekendtgørelsen kan skove med en alder på mere end 200 år være ammoniakfølsomme. Hejrebjerg Skov fremgår af diverse historiske kort og kommunen vurderer at skoven er mindst 200 år.

Kalundborg Kommune har beregnet, at der sker en merpåvirkning af skoven på ca. 0,9 kg N/ha/år fra husdyrbrugets anlæg. Det vurderes at merbelastningen fra udbringningsarealerne til skoven er ca. 0,1 kg N/ha/år, jf. afsnit 3.1.1. Det vurderes således, at den samlede merbelastning til skoven ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Afskæringskriteriet for merpåvirkningen af ammoniakfølsomme skove er ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen 1 kg N/ha/år. Dertil kommer at Natur- og Miljøklagenævnet har udtalt at merbelastninger på naturområder mindre end 1 kg N/ha/år efter den tilgængelige viden ikke vil medføre, at der sker en tilstandsændring, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til naturområdet. I den konkrete sag vil merbelastningen af skoven være mindre end 1 kg N/ha/år og kommunen stiller derfor ikke skærpede vilkår i forhold til ammoniakpåvirkningen af skovområdet nord for anlægget.

Naturområder i bufferzone II

Kalundborg Kommune har beregnet, at der ikke sker ammoniakdeposition fra husdyrbrugets anlæg på naturområder i bufferzone II. Projektet vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning af naturområder mellem 300 og 1.000 meter fra anlægget.

Påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Kalundborg Kommune har beregnet anlæggets samlede ammoniakdeposition på naturområder inden for Natura 2000 til 0 kg N/ha/år. Projektet vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning Natura 2000 områder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Af de bilag IV-arter, der huses i Kalundborg Kommune er den konkrete udvidelsesprojekt kun relevant i forhold til bevaringsstatus for markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamander. De resterende fire arter (klokkefrø, løgfrø, strandtudse, grønbroget tudse), vurderes ud fra deres geografiske udbredelse i kommunen ikke at blive berørt af udvidelsen. Kommunen har ikke tilstrækkeligt detaljerede og opdaterede registreringer af markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø til at kunne udelukke deres tilstedeværelse ved ejendommens anlæg eller arealer. Tværtimod vil de vidt udbredte arter formentligt være tilstede på gunstige lokaliteter. For padderne først og fremmest ved søer og søbredder, men også på fugtige steder i skove og beplantninger og for markfirben f.eks. på sandede soleksponerede markkanter og diger.

Siden der er tale om en fortsættelse af landbrugsdriften på eksisterende markarealer, vil de arter, der færdes nær landbruget allerede være underlagt de betingelser, som almindelig landbrugsdrift medfører, herunder jordbehandling, gødskning og marksprøjtning. Den merbelastning som udvidelsen måtte give, vil derfor ikke i sig selv medføre en væsentlig forandring i

arternes nærmiljø. Bevaringsstatus for arterne må derfor betragtes som værende uændret ved gennemførelse af udvidelsesprojektet.

Gruppen af bilag-IV pattedyr (9 arter af flagermus, odder og marsvin) kan ikke siges af blive påvirket af projektet, men snarere af landbrugets arealanvendelse generelt. Landbruget generelle udvaskningsmæssige bidrag til forringelse af havmiljøets tilstand påvirker marsvinet. I denne sammenhæng kan bidraget fra indeværende projekt, dog ikke i sig selv få en væsentlig betydning for marsvinets bevaringsstatus.

2.4 Anlæggets lugtmission

Husdyrbrugets lugtmission beregnes i lugtenheder ud fra dyretype og kg dyr på stald.

Spredningen af de producerede lugtenheder omkring staldene foregår i spredningsmodellerne "FMK-vejledningen" og "Den nye lugtvejledning"¹. I FMK-vejledningen opgøres lugtenhederne i (LE/s)/tons dyr mens det i den nye lugtvejledning opgøres i (OU_E/m³)/tons dyr.

I spredningsmodellerne beregnes anlæggets geneafstande, der er større jo flere lugtenheder, anlægget producerer. Geneafstandene beregnes til nærmeste enkeltliggende bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone. De beregnede lugtgeneafstande skal være større end de faktiske afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig for at lugtgenekriteriet kan overholdes. Anlæggets beregnede lugtgeneafstande opgjort i tabel 2.5. I beregningen er der taget udgangspunkt i, at alle dyrene er på stald hele året (worst case). I praksis vil hovedparten af dyrene være på græs om sommeren og dermed ikke bidrage til lugtmissionen.

Tabel 2.5: Den faktiske afstande mellem stalde og geneområder og de beregnede geneafstande efter de to lugtvejledninger.

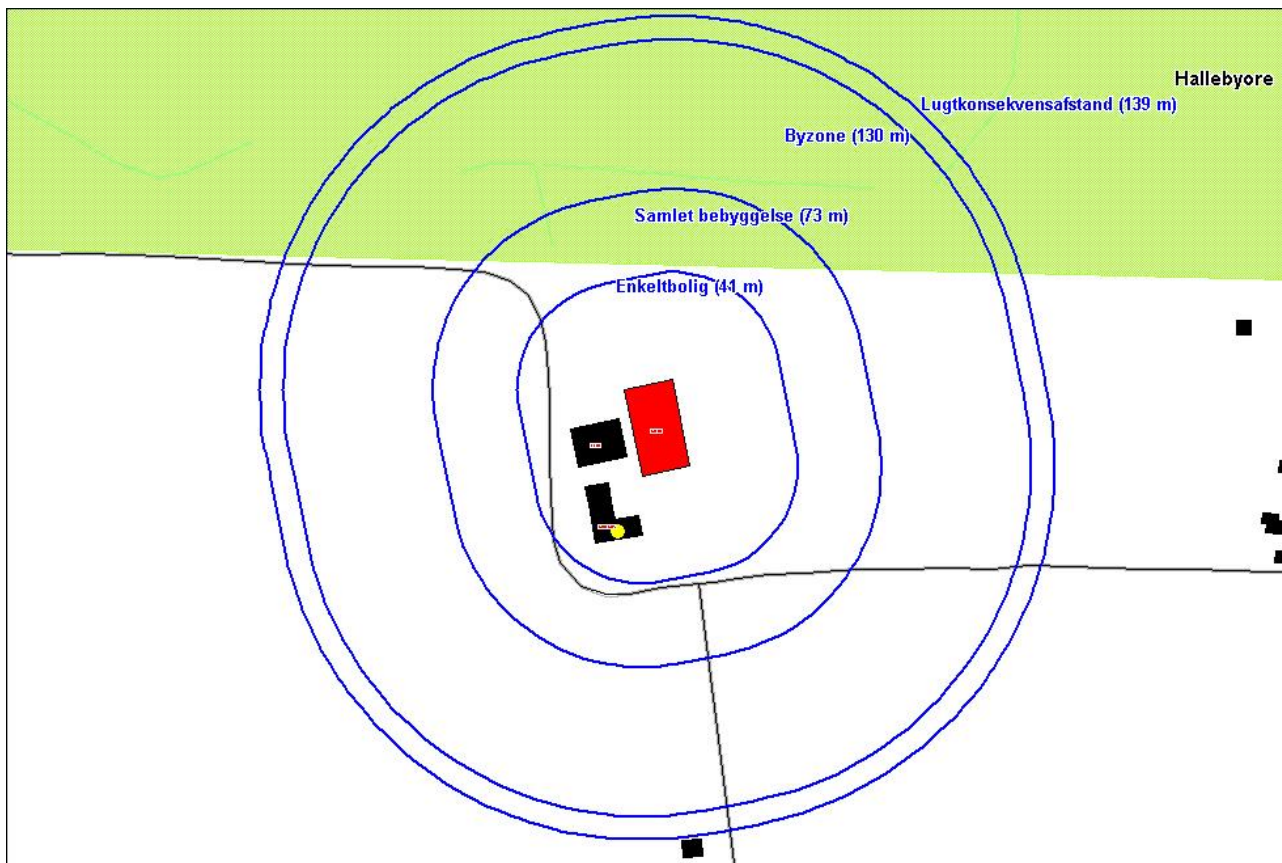
	Afstand fra lugtmidtpunkt	Ny-lugtvejledning	FMK-lugtvejledningen
Lugtkonsekvensafstand	-	-	139 meter
Byzone	3.500 meter	60 meter	130 meter
Samlet bebyggelse	220 meter	34 meter	73 meter
Enkelt bolig	165 meter	0 meter	41 meter

Der skal bemærkes, at lugtgeneafstandene ikke måles fra bygningernes omkreds med fra et eller flere lugtmidtpunkter som ansøgningssystemet beregner. Til beregningen af lugtmidtpunktet vægtes lugtbidraget fra de enkelte stalde.

Figur 2.3 er lavet illustrativt, da Kalundborg Kommune ikke kender det præcise lugtmidtpunkt.

Der er ikke truffet foranstaltninger til begrænsning af lugtgenerne fra anlægget.

¹ Den nye lugtvejledning er en modificering af OML-spredningsmodellen.

Figur 2.3: Illustrativ indtegnning af anlæggets geneafstande til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone. Det bemærkes at geneafstandene er indtegnede som buffer omkring stalden og ikke ud fra et lugtmidtpunkt.

Vurdering og vilkår

Med baggrund i de beregnede geneafstande vurderes det, at husdyrbrugets anlæg ikke vil forårsage lugtgener for det omkringliggende miljø.

Følgende vilkår vil blive fastsat i miljøtilladelsen:

- Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.5 Anlæggets anvendelse af BAT

Ifølge husdyrgodkendelseslovens § 19 skal kommunen ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter lovens § 10 sikre, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ifølge godkendelsesvejledningen er udgangspunktet i § 10 ansøgninger, at overholdelse af den generelle regulering er tilstrækkelig til at opfylde kravet om anvendelse af BAT. Godkendelsesvejledningen henviser til, at husdyrbruget skal overholde den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, som bl.a. fastsætter minimumskrav til indretning og drift af husdyrbruget anlæg.

Vurdering og vilkår

Det vurderes, at husdyrbrugets anlæg lever op til de bestemmelser der fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. indretning, drift og vedligeholdelse af anlægget, herunder indretning af staldsystem og opbevaring af dybstrøelse. Det vurderes, at der ikke er behov for opbevaringskapacitet når der tales om dybstrøelse i markstak. Derudover er der redegjort for tilstrækkeligt udbringningsareal.

Egenkontrol og management

Der er tale om et i godkendelsessammenhæng mindre anlæg, hvor anlæggets påvirkning af omgivelserne vurderes at være begrænset. Kommunen finder det dog væsentligt at stille krav til løbende anvendelse af egenkontroljournal, maksimale støjgrænser samt skadedyrsbekæmpelse, med henblik på at mindske generne fra anlægget.

Miljøstyrelsen anbefaler, at støjkravene for landbrugsvirksomheder tager udgangspunkt i de i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 nævnte støjgrænser for områder for blandet bolig og erhvervsbebyggelse.

Fluegener kan i betydelig omfang forebygges ved god gødningshåndtering og staldhygiejne. I dybstrøelsesstalde kan der ske en hurtigt udklækning af fluer i dybstrøelsesmåtten. Det er derfor vigtigt, at der løbende sker en effektiv bekæmpelse med henblik på at mindske generne.

Det er kommunens vurdering, at opbevaring og afhentning af døde dyr er en del af den gældende lovgivning. Affald fra husdyrbruget skal opbevares, håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med bestemmelserne i kommunens affaldsregulativer og til enhver tid gældende lovgivning. Det er regler, som gælder alle virksomheder, og reglerne behøver således ikke fremgå af de individuelle godkendelser.

Følgende vilkår vil blive fastsat i miljøtilladelsen:

- Ansøger skal føre rapport over egenkontrol. Denne skal kunne fremvises ved tilsyn og som minimum indeholde:
 - Kvartalsvis aflæsning og registrering af vand- og elforbrug.
 - Registrering af dato og mængde for afhentning/bortskaffelse af farligt affald. Registrering gælder som minimum spildolie, kemikalie- og medicinrester.
 - Registrering af tidspunkter for etablering, udkørsel og ophør af markstak. Placering af markstak skal fremgå af kortbilag.
 - Registrering af afsatte gødningsmængder til tredjemand.
 - Kort med angivelse af græsningsarealer
- Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
- Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag Kl. 7-18 (8 timer) Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage Kl. 18-22 (1 time) Lørdag Kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage Kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage Kl. 22-7 (½ time)	Alle dage Kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- Virksomhedens medicinaffald, veterinære affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkomne og bortskaffes efter reglerne om ikke-genanvendeligt farligt affald og klinisk risikoaffald i kommunens regulativ for erhvervsaffald.
- Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

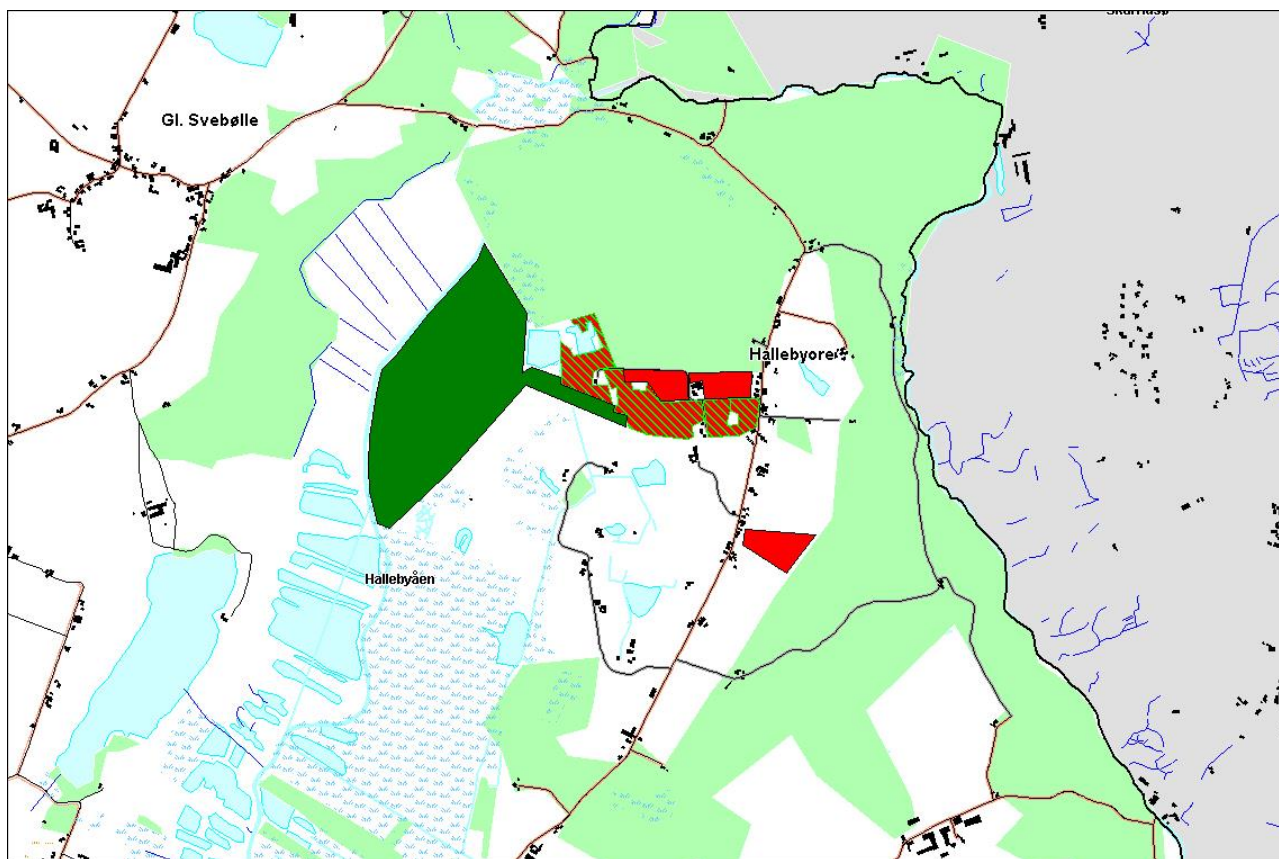
3 Husdyrbruget arealer

Dette kapitel omhandler husdyrbrugets arealer med en beskrivelse af arealernes drift, håndteringen af gødning samt en beskrivelse af forureningen fra arealerne.

Godkendelsen af husdyrbrugets arealer træffes med udgangspunkt i alle relevante arealer ikke blot på ejendommen, men for hele bedriften samt eventuelle tredjemandsarealer.

3.1 Lokalisering af udbringningsarealer

Ud af bedriftens 21,47 ha ejede og forpagtede arealer drives de 7,95 ha som udbringningsareal mens resten er udlagt med MVJ-aftaler. Derudover indgår ca. 46,0 ha græsningsaftale med Frihedslund. På de ejede og forpagtede udbringningsarealer udbringes der husdyrgødning med et dyretryk på 1,7 DE/ha. Den resterende husdyrgødning overføres til tredjemandsarealer på Jorløsevej 12. Ejede og forpagtede udbringningsarealer, MVJ-aftalearealer og græsningsarealer fremgår af figur 3.1, mens lokaliseringen af tredjemandsarealerne fremgår af vedlagte kort.

Figur 3.2: Oversigt over husdyrbrugets arealer. Røde arealer er ejede og forpagtede udbringningsarealer, røde skraverede arealer er ejende og forpagtede MVJ-aftalearealer, mens de grønne arealer er græsningsaftalearealer.

Ejede og forpagtede

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Jammerland Bugt gennem Tissø.

Græsningsarealer:

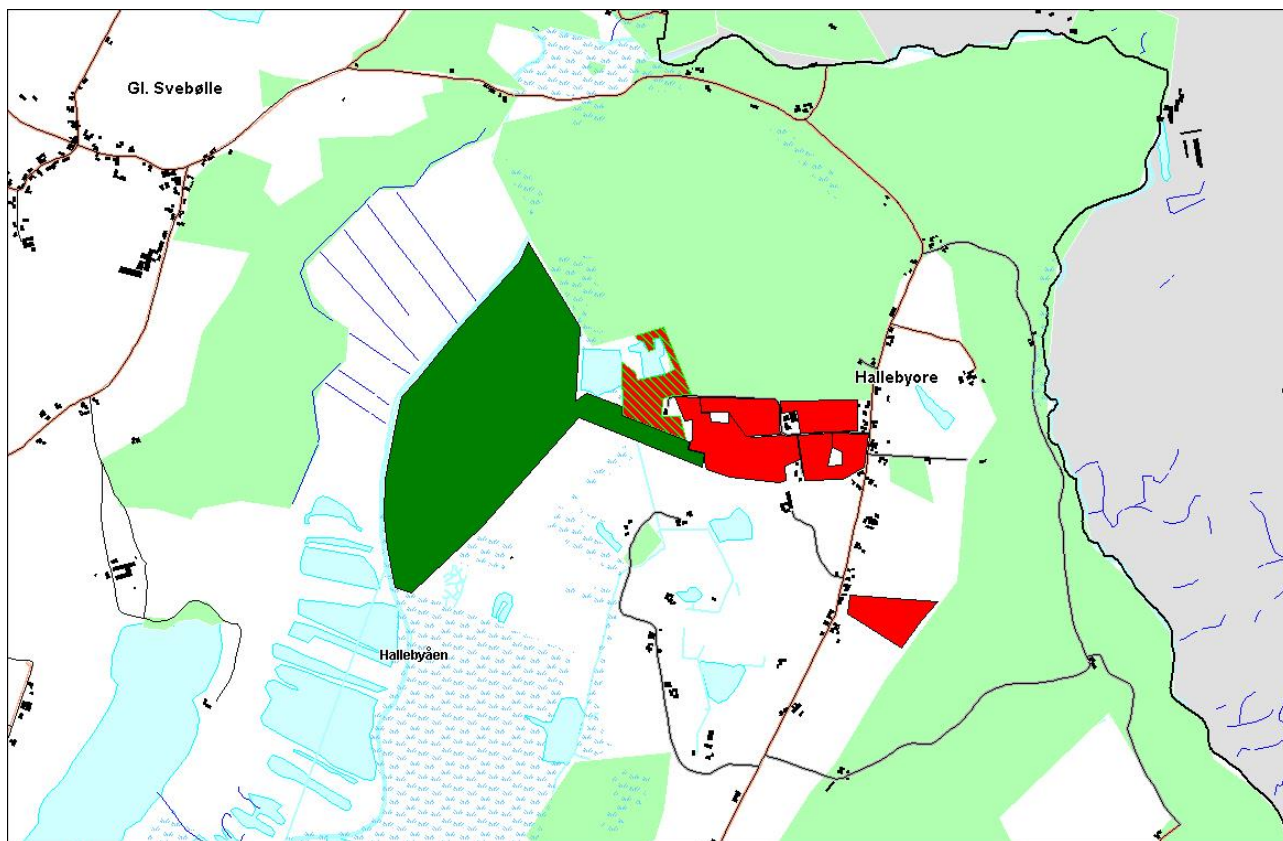
Alle græsningsarealer og MVJ-aftalearealer ligger ligeledes i oplandet til Jammerland Bugt gennem Tissø

3.1.1 Lokalisering af alternative udbringningsarealer.

Driftsherre har i forbindelse med ansøgningen ønsket mulighed for at kunne anvende alternative udbringningsarealer. Dette er tilfældet hvis en del af ejendommens nuværende MVJ-aftaler ikke fornyes når de udløber i 2012 og 2013.

I dag drives der under bedriften 21,47 ha ejede og forpagtede arealer, hvoraf 7,95 ha er udbringningsareal mens resten er udlagt med MVJ-aftaler. Af de 13,52 ha med MVJ-aftaler udløber ca. 3 ha i august 2012 og ca. 6 ha i august 2013.

I den alternative løsning inddrages de 9 ha med MVJ aftaler, der udløber i 2012 og 2013 til udbringningsareal. Det betyder, at der i alt er 16,95 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer, hvorpå der udbringes husdyrgødning med et dyretryk på 1,7 DE/ha. Derudover indgår der i den alternative løsning ligeledes de ca. 46,0 ha græsningsaftale med Frihedslund. Udbringningsarealer, MVJ-aftalearealer og græsningsarealer fremgår af figur 3.1.

Figur 3.1: Oversigt over husdyrbrugets arealer. Røde arealer er ejede og forpagtede udbringningsarealer, røde skraverede arealer er ejende og forpagtede MVJ-aftalearealer, mens de grønne arealer er græsningsaftalearealer.

Ejede og forpagtede

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Jammerland Bugt gennem Tissø.

Græsningsarealer:

Alle græsningsarealer og MVJ-aftalearealer ligger ligeledes i oplandet til Jammerland Bugt gennem Tissø

Vurdering og vilkår

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning til husdyrgodkendelsesloven at husdyrbrug i forbindelse med en husdyransøgning kan få vurderet alternative udbringningsarealer. Det er Kalundborg Kommunes vurdering, at de alternative udbringningsarealer kan anvendes i stedet for tredjemandsarealerne, når MVJ-aftalerne udløber i august 2012 og august 2013

Det skal bemærkes, at tilladelsen gives til de konkrete udbringningsarealer, der anvendes i dag. Hvis de alternative udbringningsarealer ønskes anvendt skal dette anmeldes tilsynsmyndigheden før planperiodens begyndelse 1. august.

Græsningsarealer.

De ekstensive græsningsarealer fungerer ikke til udbringning af husdyrgødning. Det vurderes derfor, at der ikke skal indhentes separat arealgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 16 til disse arealer, selvom de ligger i et habitatoplund sårbart for fosforudvaskning.

Tredjemandsarealer

Kommunen har tidligere udarbejdet miljøgodkendelse til husdyrbruget på Jorløsevej 24. I denne godkendelse indgik husdyrgødning fra 2 produktioner på henholdsvis Jorløsevej 24 og Jorløsevej 12. Arealberegningerne i miljøgodkendelsen af Jorløsevej 24 blev baseret på, at der indgik dybstrøelse fra 32,6 dyreenheder søer fra Jorløsevej 12. Tredjemand har efterfølgende opført søproduktionen og dermed produktion af dybstrøelse på Jorløsevej 12. Kalundborg Kommune vurderer, at dybstrøelse fra Orevej 5 kan indgå i på udbringningsarealerne til Jorløsevej 24 uden udarbejdelse af et tillæg til miljøgodkendelsen. Dette kan ske så længe overførslen af dybstrøelse ligger inden for den mængde der indgår i godkendelsen til Jorløsevej 24, dvs. 32,6 DE, 2.625 kg N og 896 kg P.

3.1.1 Lokalisering i forhold til naturområder

Arealernes placering i forhold til naturområder fremgår af bilag 2.

Græsningsarealer og MVJ-aftalearealer

Hovedparten af de 46 ha græsningsaftaleareal ligger inden for habitatområdet. En del af græsningsarealet er udpeget som § 3-eng.

De ejede og forpagtede MVJ-aftalearealer ligger delvist inden for habitatafgræsningen. En del af disse arealer er ligeledes udpeget som § 3-eng.

Udbringningsarealer

Alle knap 17 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer, der indgår i det nuværende og alternative udbringningsareal, ligger uden for arealer, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3-områder)

Alle arealerne ligger mindre end 500 meter fra habitatområder, heraf en lille del inde i selve habitatområdet. Det fremgår af bilag 2, at der ligger flere naturlokaliteter mindre end 200 meter fra arealerne, herunder det større skovområde Hejrebjerg Skov nord for ejendommen.

Tredjemandsarealer

Placering af tredjemandsarealer i forhold til naturområder fremgår af miljøgodkendelsen af Jorløsevej 24

Vurdering og vilkår

I vurderingen af udbringningsarealernes placering i forhold til naturområder medtages alle nuværende/alternative ejede og forpagtede udbringningsarealer. Græsningsarealerne indgår ikke i vurderingen, da det vurderes, at afgræssende dyr ikke medfører en væsentlig påvirkning af omkringliggende natur i forhold til ammoniak. Det samme gælder tredjemandsarealerne, hvor vurderingen er foretaget i forbindelse med godkendelsen af Jorløsevej 24. Påvirkning af omkringliggende natur sker derfor kun i forhold til de ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Kommunen skal vurdere om der er sårbare naturområder i nærheden af udbringningsarealerne, der kræver vilkår udover de generelle regler til udbringning af husdyrgødning.

Det er med IT-ansøgningssystemet ikke muligt at beregne den konkrete deposition fra udbringning af husdyrgødning til et omkringliggende naturområde. Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde er i udpræget grad et lokalt fænomen, og den reelle påvirkning vil afhænge af praksis i det enkelte år. Især afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet, husdyrgødningens type og udbringningsteknologien er afgørende i forhold til ammoniakpåvirkningen. Derudover kan udbringningsarealet størrelse også have en vis betydning.

Kommunen har ud fra de konkret oplyste udbringningsforudsætninger og bufferzonerapporten² i Miljøstyrelsen vejledning beregnet at der ikke sker en ammoniakpåvirkning 150 meter fra udbringningsarealerne som følge af udbringning af husdyrgødning³. Det er en forudsætning for denne antagelse, at dybstrøelsen udbringes og nedbringes inden for 6 timer og ikke udbringes i voksende afgrøder.

Påvirkning fra markstak

Det fremgår af kortbilag 2, at der ligger en række naturområder i nærheden af udbringningsarealerne og det er relevant, at en markstak placeres i en vis afstand fra sårbare naturområder. I en afstand af 200 meter fra en eventuel markstak beregnes totaldepositionen til at være under 0,0 kg N/ha/år. Denne deposition vurderes at være noget højere, hvis markstakken placeres tættere på et naturområde, omvendt må markstakken ikke placeres på samme sted år efter år og samme naturområde vil således ikke blive påvirket hvert år.

Med henblik på ved kraftig nedbør at undgå afstrømning fra markstak til naturområder finder kommunen det derudover relevant at markstakke placeres mere end 50 meter fra tilstødende naturområder.

Påvirkning af naturområder

Det vurderes, at de mest sårbare naturområder i nærheden af udbringningsarealerne ligger inden for omkringliggende Natura 2000 områder. Alle udbringningsarealer ligger mere end 200 meter fra naturlokaliteter, der danner udpegningsgrundlag for habitatområderne og disse vurderes ikke at være påvirket fra hverken markstak eller udbringning.

Den nordvestlige del af arealerne ligger ca. 150 meter fra en mindre mose. Kommunen har beregnet at der ikke sker en påvirkning af mosen i den konkrete vindretning ud fra parametrene nævnt ovenfor.

² BUFFERZONER omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåren kvælstof fra danske landbrugsejendomme - ARBEJDSGRUPPENS RAPPORT til miljøministeren April 2004

³ Kommunen har i IT-ansøgningssystemet beregnet at kvælstofafsætningen aftager med anstanden fra en kilde (anlæg). Hvis worst case afsætningen i en afstand af 100 meter fra en kilde beregnes til 0,1 kg N/ha/år vil afsætningen aftage således at den er mindre end 0,0 kg N/ha/år ca. 150 meter fra kilden. Kommunen vurderer, at dette aftagningsmønster i et vist omfang kan overføres til udbringningsarealer.

Langs den nordlige del af udbringningsarealerne ligger Hejrebjerg Skov. Projektet medfører ingen ændring i udbringningen på de arealer der støder op til skovområdet. Hvis arealerne, der i dag er udlagt til MVJ-aftaler, inddrages til udbringningsarealet vurderes merpåvirkningen fra disse til skoven at være ca. 0,1 kg N/ha/år, da hovedparten af de "nye" udbringningsarealer ligger mere end 100 meter fra skoven. Husdyrbrugets samlede påvirkning af skoven er vurderet i afsnit 2.3.

Der ligger derudover et par mindre søer/vandhuller mindre end 200 meter fra arealerne. For søer og vandløb spiller afsætning fra luften generelt en ringe rolle, primært fordi søer og vandløb ofte har en lille overflade og en mindre ruhed. Derudover modtager de ofte betydelige mængder kvælstof fra overfladeafstrømning, dræn og direkte udløb. Dette er specielt tilfældet for søer, der ligger i et landbrugsområde. Kalundborg Kommune vurderer derfor, at de omkringliggende søer og vandhuller ikke bliver væsentligt påvirket af ammoniakemissionen fra ejendommens arealer.

Overfladeafstrømning

Det vurderes at der på arealer med store hældninger ned mod § 3-områder er en forøget risiko for overfladeafstrømning af næringsstoffer. Overfladeafstrømning reguleres generelt i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26, stk. 3 ved, at der ikke må udbringes flydende husdyrgødning på stejle skråninger med hældning på mere end 6 grader ned mod søer og vandløb i en afstand af 20 meter fra søens/vandløbets øverste kant. Kalundborg Kommune vurderer, om der er særlige naturområder i tilknytning til udbringningsarealerne, der ikke allerede er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26, stk. 3, hvortil der kan være risiko for overfladeafstrømning.

Eneste § 3-lokalitet, der støder direkte op til udbringningsarealet er et mindre vandhul midt på på marken sydøst for ejendommen. Udbringningsarealet hælder med mere end 6 grader ned mod naturlokaliteten og kommunen vurderer at det husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til en gødningsfri buffer gælder for det pågældende udbringningsareal.

Kommunen har screenet om der på de øvrige udbringningsarealer er øget risiko for overfladeafstrømning til tilstødende naturlokaliteter. Det er kommunens vurdering, at ingen af udbringningsarealerne hælder væsentligt ned mod tilstødende naturområder og at der derfor ikke vil ske overfladeafstrømning af næringsstoffer til disse.

Påvirkning af bilag IV-arter

Af de bilag IV-arter, der huses i Kalundborg Kommune er de konkrete udbringningsarealer kun relevante i forhold til bevaringsstatus for markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamander. De resterende fire padderter (klokkefrø, løgfrø, strandtudse, grønbroget tudse), der huses i kommunen, vurderes ud fra deres geografiske udbredelse i kommunen ikke at berøres af udvidelsen. Det samme gør sig gældende for kommunens eneste insekt på bilag IV: Grøn Mosaikguldsmid. Kommunen har ikke tilstrækkeligt detaljerede og opdaterede registreringer af markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø til at kunne udelukke deres tilstedeværelse ved ejendommens arealer. Tværtimod vil disse vidt udbredte arter formentligt være tilstede på gunstige lokaliteter. For padderne først og fremmest ved søer og søbredder, men også på fugtige steder i skove og beplantninger og for markfirben f.eks. på sandede soleksponerede markkanter og diger.

Der er tale om en fortsættelse af landbrugsdriften på eksisterende markarealer, hvor dyrknings og gødskningspraksis ikke ændres. Såfremt bilag IV-arter er tilstede på eller omkring udbringningsarealerne vurderes arterne at have tilpasset sig de betingelser, som almindelig landbrugsdrift medfører, herunder jordbehandling, gødskning og marksprøjtning. Projektet vil derfor ikke i sig selv medføre en væsentlig forandring i arternes nærmiljø.

Gruppen af bilag-IV pattedyr (9 arter af flagermus, odder og marsvin) kan ikke siges at blive påvirket af projektet, men snarere af landbrugets arealanvendelse generelt. Landbruget generelle udvaskningsmæssige bidrag til forringelse af havmiljøets tilstand påvirker marsvinet. I denne sammenhæng kan bidraget fra indeværende projekt, dog ikke i sig selv få en væsentlig betydning for marsvinets bevaringsstatus.

Påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Udbringningsarealerne i og i nærheden af Natura 2000 område nr. 157, Åmose, Tissø, Halleby Å og Flasken. Påvirkningen af naturområder inden for habitatafgrænsningen er vurderet ovenfor.

Følgende fremgår af de generelle retningslinjer i Miljøministeriet Natura 2000 plan for området – plan nummer 157:

”Indsatser efter sigtelinje 1. Areal og tilstand af udpegede naturtyper og levesteder for udpegede arter må ikke gå tilbage eller forringes.

1.1 Reduktion af kvælstof-deposition fra luften på områdets habitatnaturtyper sker ved administration af husdyrgodkendelsesloven, der med ændringen af 10. februar 2011 har fastlagt et særligt beskyttelsesniveau af hensyn til bevaringsmålsætningen i Natura 2000-planlægningen. Den øvrige tilførsel af næringsstoffer til naturtyperne reduceres, herunder fra dræntilløb og fodring. For marine naturtyper, søer og vandløb reguleres tilførslen af næringsstoffer via vandplanen.”

Kommunen har vurderet ovenfor, at der ikke sker en påvirkning af naturtyper der danner udpegningsgrundlag for habitatområdet og som fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Projektet vurderes derfor ikke at stride mod retningslinjerne i Miljøministeriets Natura 2000-planer.

Kommunens vurdering af projektet udvaskningsmæssige påvirkning af habitatområder fremgår af afsnit 3.4.3.

Følgende vilkår vil blive fastsat i miljøtilladelsen:

- Markstakke må ikke placeres nærmere end 50 meter fra naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Disse områder fremgår af kortbilag 2.
- Udbringning af dybstrøelse skal ske med efterfølgende nedbringning inden for 6 timer, for at mindske ammoniakemissionen.

3.2 Drift af husdyrbrugets arealer

I tabel 3.1 er en opgørelse over den mængde husdyrgødning, der produceres på anlægget. Derudover fremgår det, hvor meget gødning, der overføres til tredjemandsarealerne og græsningsarealerne. I opgørelsen tages der udgangspunkt i, at dyrene med undtagelse af ungtyre-

ne afgræsser i 7 måneder om året, heraf min. 1 måned på udbringningsarealet. Gødningsregnskabet er lavet for den nuværende drift, hvor der rådes over 7,95 ha og for den alternative drift, hvor der rådes over 16,95 ha.

Tabel 3.1: Gødningsregnskab – Orevej 5

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE kvæg
Nuværende gødningsanvendelse			
Dybstrøelse	2.455 kg N	325 kg P	23,78 DE
Afsat ved afgræsning	2.574 kg N	275 kg P	25,27 DE
Afsat til tredjemandsarealer - dybstrøelse	- 1.432 kg N	- 190 kg P	- 13,87 DE
Afsat afgræsning – ekstensivt græsningsareal	- 2.206 kg N	- 236 kg P	- 21,66 DE
I alt udbragt	1.391 kg N	174 kg P	13,52 DE*
Gødningsanvendelse ved alternative arealer			
Dybstrøelse	2.455 kg N	325 kg P	23,78 DE
Afsat ved afgræsning	2.574 kg N	275 kg P	25,27 DE
Afsat afgræsning – ekstensivt græsningsareal	- 2.061 kg N	- 220 kg P	- 20,23 DE
I alt udbragt	2.968 kg N	380 kg P	28,82 DE**

Ifølge ansøgningsmaterialet tilføres der ikke anden organisk gødning til arealerne.

Vurdering og vilkår

Til opfyldelse af harmonikravet skal der til udbringning af 23,78 dyreenheder kvæg anvendes et udbringningsareal svarende til 14 ha. Da der er oplyst et udbringningsareal svarende til 7,95 ha + min. 20 ha tredjemandsareal eller alternativt 16,95 ha, vurderes harmonikravet er være opfyldt.

3.2.1 Sædskifte

Beregningerne på udbringningsarealerne er foretaget ud fra anvendelsen af henholdsvis 7,95 ha og 16,95 ha med standardsædskifte K2.

Vurdering og vilkår

Kalundborg Kommune vurderer, at der ikke er forhold, der gør, at standardsædskifte K2 (standard kvægsædskifte) kan anvendes på ejendommens arealer. Der anvendes ikke sædskiftetilpasninger og kommunen vurderer dermed i henhold til bestemmelserne i husdyrgodkendelsesloven at der ikke skal stilles skærpede vilkår til ejendommens sædskifte. Kommunen finder det dog relevant at ejer til enhver tid kan dokumentere, hvilke arealer der anvendes til udbringning af husdyrgødning og i hvilket omfang arealerne gødes.

Følgende vilkår vil blive fastsat i miljøtilladelsen:

- *Der skal ved tilsyn kunne fremvises mark- og gødningsplaner for de seneste 5 år som dokumentation for de anvendte udbringningsarealer, sædskifte og gødningsfordeling.*

3.3 Gødningshåndtering

Udbringningen af dybstrøelse sker med bredspredning.

Der udarbejdes hvert år en mark- gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Dette medfører at udvaskningen bliver så lille som muligt.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til udbringning af husdyrgødning, og disse krav kan opfattes som BAT på området. Disse krav vil sikres overholdt.

Vurdering og vilkår

Det er kommunens vurdering at det i henhold til BREF-dokumentet er kan betragtes som BAT-udbringning, hvis flydende husdyrgødning lever op til følgende:

- *Der tages hensyn til markens karakteristika, herunder hældning, tilstand, jordtype anvendelse mv.*
- *Der tages hensyn til afgrødernes behov og gødningen udbringes med de bedste teknikker i den pågældende afgrøde*
- *Der tages hensyn til de omkringboende.*

Det er kommunens vurdering at hensynet til markernes karakteristika er indarbejdet i den generelle lovgivning. Det samme gælder i forhold til anvendelse af bedste udbringningsteknikker. Hensynet til afgrødernes udnyttelse af næringsstofferne sker efter kommunens vurdering i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

Ifølge BREF-dokumentet er en hurtig indarbejdelse af flydende husdyrgødning afgørende for nedbringelse af ammoniaktabet. Det vil sige nedfældning eller slangeudlægning med efterfølgende nedharvning eller nedpløjning må betragtes som de bedste teknikker. Kommunen vurderer at ansøger lever op til disse teknikker gennem den anvendte dyrkningspraksis.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen regulerer anvendelse af husdyrgødning, herunder at udbringningen ikke må give anledning til unødige gener. Kommunen kan i vist omfang fastsætte vilkår til udbringningen i forbindelse med en godkendelse. Da alle arealer ligger i landzone med relativ stor afstand til by- og sommerhusområder finder kommunen i det konkrete tilfælde ikke grundlag for at skærpe de generelle bestemmelser for udbringning af husdyrgødning. Der henledes til at kommunen altid kan stille krav om afhjælpende foranstaltninger, hvis det vurderes at udbringningen medfører væsentlige gener udover hvad der måtte forventes fra landbrugsområder.

3.4 Udvasning fra husdyrbrugets arealer

I dette afsnit behandles den udvasning af kvælstof og fosfor der vil være fra husdyrbrugets udbringningsarealer.

3.4.1 Fosfor

Alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til Jammerland Bugt gennem Tissø. Dette opland er Natura 2000 opland udpeget som særligt følsomt for fosforudvasning jævnfør bilag 3.

Ligger udbringningsarealerne i oplandet til Natura 2000-områder, som er følsomme for fosfor, skal det maksimalt accepterede fosforoverskud beregnes. Fosforoverskuddet er differencen mellem, den mængde der tilføres med husdyrgødningen og den mængde der fraføres med afgrøderne. I tilfælde af et fosforoverskud, beregnes overskuddets maksimale størrelse ud fra jordernes fosfortal.

I tabel 3.2 er ejendommens fosforbalance opgjort for det nuværende gødningsregnskab og ved anvendelse af de alternative udbringningsarealer. Beregningerne er baseret på anvendelsen af henholdsvis 7,95 ha og 16,95 ha med standardsædskifte K2.

Tabel 3.2: Tilførsel og fjernelse af fosfor til og fra udbringningsarealerne.

	Nuværende arealer	Alternative arealer
Input – husdyrgødning	174 kg P	380 kg P
Output – afgrøder	- 196 kg P	- 419 kg P
Fosforoverskud	- 22 kg P	- 39 kg P

Det fremgår af tabel 3.2, at der ikke beregnes et fosforoverskud fra udbringningsarealerne efter projektets gennemførelse ved begge alternativer.

Vurdering og vilkår

Da udbringningsarealerne ligger i oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor, skal det maksimalt accepterede fosforoverskud beregnes og vurderes. Af tabel 3.2 fremgår det, at den ønskede udbringning af husdyrgødning på arealerne ikke beregnes et fosforoverskud. Det vurderes af underordnet betydning for sagen at indplacere arealerne i fosforklasser ud fra fosfortal, da arealerne opfylder kravene til mest restriktive fosforklasse. I forhold til det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesloven vurderes den til arealerne tilførte fosformængde ikke at have væsentlig betydning for afvandingsoplandet. Kommunen ligger ikke inde med konkret viden om oplandet, der ændrer på den generelle udpegning.

Kommunen finder det væsentligt, at der ikke er fosforoverskud uanset hvilket af de to alternativer, der vælges. Der må således ikke tilføres mere fosfor til udbringningsarealer, end hvad det i indeværende tilladelse er beregnet, at der fjernes med afgrøderne. Ud fra en worst case betragtning svarer det til at der fjernes 24,7 kg P/ha med afgrøderne.

Følgende vilkår vil blive fastsat i miljøtilladelsen:

- *Der må maksimalt udbringes husdyrgødning eller anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer med et fosforindhold svarende til hvad der bliver fjernet med afgrøderne (24,7 kg P/ha).*

3.4.2 Nitrat

Nitratudvaskning vurderes i forhold til overfladevand og grundvand.

Overfladevand

Sårbarheden for udvaskning af kvælstof til overfladevand afgøres af arealets nitratklasse. Der arbejdes med 4 nitratklasser og et områdes nitratklasse bestemmes ud fra afvandingsoplandets sårbarhed og oplandets evne til at tilbageholde nitrat (reduktionspotentiale). Natura 2000 oplande inddeles endvidere i sårbare og meget sårbare afvandingsoplande.

Ligger arealerne i nitratklasse 1-3, er det tilladte dyretryk begrænset. Hvis der ønskes fuldt husdyrtryk på sådanne arealer foretages der en udvaskningsberegning, der viser, hvor stor udvaskningen fra arealerne er. Derudover beregnes en værdi for, hvor stor udvaskningen maksimalt må være.

Alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til Jammerland Bugt gennem Tissø, der er et nitratsårbart habitatopland med stort reduktionspotentiale (N-klasse 0), hvor der ikke er begrænsning på dyretrykket.

Vurdering og vilkår

De anførte udbringningsarealer ligger i afvandingsoplande, der ikke er sårbare for nitratudvaskning. Med de rammer der er fastsat i husdyrgodkendelsesloven vurderes udvaskningen af nitrat til overfladevande ikke, at være væsentlig. Kommunen finder i den konkrete sag ikke grundlag for at tilsidesætte det udpegningsgrundlag der ligger til grund for husdyrgodkendelsesloven og stiller derfor ikke skærpede vilkår til overfladeudvaskningen af nitrat.

Grundvand

Beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning til grundvand fastsættes ud fra nitratfølsomme indvindingsområder og lokale indsatsplaner for grundvand.

Når dele af udbringningsarealerne ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder, foretages der en udvaskningsberegning i Farm-N modellen, der viser nitratkoncentrationen i det infiltrerede vand, der kommer ud af rodzonen. Ligger denne koncentration over 50 mg NO₃⁻/l må koncentrationen ikke øges i forbindelse med projektet.

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder eller indsatsområder for grundvand.

Vurdering og vilkår

De anførte udbringningsarealer ligger ikke i nitratfølsomme indvindingsområder eller indsatsplaner for nitrat. Med de rammer, der er fastsat i husdyrloven, vurderer Kalundborg Kommune derfor, at der ikke vil være behov for at stille vilkår i forhold til nitratudvaskning til grundvandet.

3.4.3 Udvasning i forhold til habitatområder

Alle udbringningsarealer afvander til Jammerland Bugt gennem Tissø, hvilket er habitatopland.

Vurdering af vilkårsfastsættelse

Det påhviler også kommunalbestyrelsen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne. Ved EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02 (Waddenzee-dommen) er der fastlagt principper for habitatvurderinger. I dommen fastslås således, at gennemførelse af en nærmere konsekvensvurdering af et projekts miljøpåvirkning af et EF-habitatområde er betinget af, at der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 43), at en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45), og at et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49).

Kommunen skal på denne baggrund specifikt vurdere om den enkelte bedrifts udvaskningsmæssige påvirkning af habitatområder kan betragtes som væsentlig for habitatområdet og i givet fald konsekvensvurdere denne påvirkning.

Kvælstof

Udvaskningen af kvælstof fra landbrugsarealer varierer mellem de enkelte marker, da udvaskningen er påvirket af mange variable forhold, blandt andet nedbørsmængde, jordbundsforhold, dyretryk og management.

Miljøstyrelsen har til vurdering af kvælstofudvaskningen udarbejdet et vejledende notat af 24. juni 2010, hvori der opstilles en række kriterier til vurdering af, hvad der kan betragtes som en væsentlig udvaskning af kvælstof til habitatoplande. Notatet er suppleret med en vejledning af 28. februar 2011 med tilhørende kortdata.

Ifølge vejledningen kan husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning finde anvendelse, hvis 2 væsentlige kriterier er opfyldt, herunder:

- a. Husdyrtrykket i oplandet må ikke være stigende i perioden fra 1. januar 2007.
 - i. en forøgelse fra andre kilder til nitratudvaskning skal medregnes i beregningen af dyretrykket i oplandet.
 - ii. tiltag til reduktion af nitratudvaskningen kan ikke modregnes i beregningen af dyretrykket i oplandet
- b. Nitratudvaskningen fra husdyrbrugets arealer i et opland maksimalt udgør 5 % af den samlede udvaskning i oplandet, dog 1 % ved særlige eutroficerede lukkede oplande.

Miljøstyrelsen har opgjort dyretrykket i de enkelte oplande og det fremgår af vejledningen hvorledes beregningen af husdyrbrugets udvaskning i forhold til oplandet skal beregnes. Kalundborg Kommune har nedenfor foretaget en vurdering af relevante habitatområder i forhold til miljøstyrelsens vejledning.

Fosfor

Ligesom med kvælstof er fosformobiliteten meget afhængig af nedbørsmængde, jordbundsforhold, dyretryk og management.

Tabsniveauet fra jordbunden ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha, jf. seneste DMU rapporter. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt (Kronvang et al 2005). Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Et fosforoverskud formodes at medføre en øget fosformætning af overjorden (0-25 cm) og dermed en øget udvaskning. Dette antages dog, at blive opvejet af, at der fra 25 cm dybde ned til rodzonen (typisk i 1 meters dybde) også kan ophobes fosfor, og at udvaskning fra de øverste 25 cm i høj grad bliver bundet på vej ned til rodzonen.

Miljøstyrelsen har i deres vejledning antaget, ligesom det er tilfældet for nitrat, at påvirkninger af fosfor under henholdsvis 1 og 5 % af den samlede fosforudvaskning til oplandet ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder og dermed ikke kan betragtes som væsentlige. Kalundborg Kommune har nedenfor foretaget en vurdering af relevante oplande i forhold til miljøstyrelsens vejledning.

En anden væsentlig parameter for fosforudvaskning er overfladeafstrømning til søer og vandløb, hvor specielt arealet hældning spiller en rolle. Kalundborg Kommune har vurderet arealernes hældninger i afsnit 1.1.

Jammerland Bugt

Dyretryk

Miljøstyrelsens opgørelse af dyreenheder i oplandet til Jammerland Bugt fremgår af tabel 3.3. Oplandet til Jammerland Bugt er inddelt i underoplande til Tissø, Nedre Halleby å og direkte til

Jammerland Bugt. Det er Kalundborg Kommunes vurdering af Miljøstyrelsens opgørelse af udviklingen i dyreenheder for hele oplandet ligeledes gælder for de enkelte deloplande.

Der er tale om et relativt stort opland med mange dyreenheder, hvor usikkerheden i Miljøstyrelsens opgørelse vurderes at være begrænset. Kommunen vurderer derfor, at Miljøstyrelsens opgørelse giver et retvisende overblik over udviklingen af dyreholdet og at der ikke er behov for at supplere disse oplysninger.

Tabel 3.3: Udviklingen i dyreenheder i oplandet til Jammerland Bugt.

År	Antal dyreenheder (MST)
2007	21.471 DE
2008	20.092 DE
2009	20.519 DE
2010	19.329 DE
2011	19.259 DE

Opgørelsen viser, at antallet af dyreenheder i oplandet til Jammerland Bugt har været faldende i perioden fra 2007 til 2011. Kommunen er derudover ikke bekendt med andre væsentlige kilder til nitratudvaskning i oplandet, der skal medregnes i beregning af den kumulative effekt.

Kommunen vurderer, at indeværende tilladelse til udvidelse af dyreholdet med ca. 21 dyreenheder ikke vil medføre en væsentlig stigning af dyretrykket i oplandet, der vil føre til at dyretrykket når et niveau, der er større end niveauet i 2007.

Udvaskning

Kalundborg Kommune har valgt at vurdere udvaskningen i forhold til de enkelte deloplande til Jammerland Bugt. Udvaskningsberegningen er derfor kun for den del af oplandet til Jammerland Bugt der afvander til Tissø.

Kvælstof i oplandet til Tissø

Kalundborg Kommune har beregnet udvaskningen af kvælstof til deloplandet Tissø i henhold til vejledningen fra Miljøstyrelsen. Beregningen er foretaget ud at alle 16,95 ha anvendes til udbring, da husdyrbruget i denne situation i sig selv bidrager med større udvaskning end ved den nuværende gødningsituation. Beregningsresultatet fremgår af tabel 3.4.

Tabel 3.4: Beregning af kvælstofudvaskning til Tissø.

Generel udvaskning	
Opland til Tissø	41.590 ha
Dyrket areal i oplandet til Tissø	30.530 ha
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	76-100 % (middel 87,5 %)
Standardudvaskning fra rodzonen*	62,5 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer i oplandet til Tissø (62,5*0,125*30.530)	238.515 kg N/år
Udvaskning fra udyrkede arealer i oplandet til Tissø (10**0,125*11.060)	13.825 kg N/år
Udvaskning i opland	252.341 kg N/år
Udvaskning fra det ansøgte husdyrbrug	
Reduktion som ovenfor	87,5 %
Udbringningsarealer i Tissø	16,95 ha
Udvaskning fra rodzonen (bidrag fra husdyrbruget)	30,7 kg N/år**
Samlede påvirkning af Tissø	65 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Tissø	< 0,03 %

* Standardudvaskning er 78 kg/ha/år fra sandjord, 47 kg/ha/år fra lerjorde. Fordelingen mellem sand og lerjorde er ca. 50/50 i dette opland. Standardudvaskningen fra udyrkede arealer er sat til 10 kg N/ha/år.

*** "Worst case" udvaskningen i ansøgningen er beregnet til 82,3 kg N/ha/år. I Farm-N har kommunen beregnet ejendommens udvaskning uden tilførsel af husdyrgødning til 51,6 kg N/ha/år. Bidraget fra husdyrgødningen er således beregnet til 30,7 kg N/ha/år.*

Det fremgår af beregningerne i tabel 3.4, at det ansøgte husdyrbrug ved en worst case betragtning vil bidrage med ca. 0,03 pct. af den samlede udvaskning til Tissø. I henhold til miljøstyrelsens vejledning vedr. habitatoplande vil et projekt, hvor udvaskningen udgør mindre end 5 % i sig selv ikke udgøre en skadesvirkning på det aktuelle opland. Kalundborg Kommune har beregnet, at dette er opfyldt og vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår til det ansøgte vedr. nitratudvaskning.

Fosfor i oplandet til Tissø

Den konkrete bedrift godkendes til maksimalt at kunne tilføre fosfor med husdyrgødning i et omfang svarende til, hvad det beregnes, at der fjernes med afgrøderne. Det vurderes på den baggrund, at det konkrete projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatoplandet med hensyn til fosfor.

Vandplaner

Oplandet, der indgår i denne afgørelse, er del af Hovedvandopland nr. 2.1 Kalundborg. Ifølge vandplanen for Hovedvandoplandet er miljømålslovens miljømål "god tilstand" – bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet – ikke opfyldt i flere deloplande i området. Kalundborg Kommune finder derfor, at yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Følgende fremgår af vandplanens retningslinje nr. 4:

"Afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven, herunder både tilladelser og godkendelser til etablering, udvidelser og ændringer af husdyrbrug og revurdering af godkendelser, må ikke være til hinder for, at vandplanens miljømål opfyldes, jf. husdyrgodkendelseslovgivningens krav vedr. nitrat til overfladevande og grundvand samt fosforoverskuddet."

Indeværende projekt lever op til husdyrgodkendelseslovgivningens krav til udvaskningen af kvælstof og fosfor. Derudover ligger udvaskningsniveauet under de afskæringskriterier for væsentlig påvirkning af habitatoplande, det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning til husdyrloven. Kommunen vurderer på denne baggrund, at projektet ikke strider mod vandplanen for Hovedvandopland nr. 2.1 Kalundborg

4 Høring

I sager om etablering, ændring eller udvidelse af husdyrproduktioner omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 10 må Godkendelsesmyndigheden ikke træffe afgørelse før naboer og parter har haft mulighed for mulighed for at udtale sig om projektet.

I perioden fra 16. april 2012 til 7. maj 2012 sendte Kalundborg Kommune et udkast til miljøtil-ladelse i høring hos relevante naboer og parter.

Der indkom ingen bemærkninger til høringen

5 Bilagsoversigt

Lokalisering af tredjemandsarealer.

Kortbilag 1: Husdyrbrugets anlægs placering i forhold til naturområder

Kortbilag 2: Udbringningsarealernes placering i forhold til naturområder

Kortbilag 3 Udbringningsarealernes placering i forhold til fosforfølsomme områder

Lokalisering af tredjemandsarealer, der drives under Jorløsevej 12

